

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2011/2012

Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce) posudek vedoucího práce

Jméno a příjmení studenta: Kateřina Horáčková

Název práce:

Posudek:

Kateřina Horáčková je důkladná, důsledná a systematická tvůrkyně. Za téma svého magisterského studia si vybrala Les. V téhle chvíli podle mého došlo k nedorozumění. To téma mělo znít Obraz lesa. Autorčina bakalářská práce i cykly z prvního roku magisterského studia velmi objeveně pracovaly s významy různých způsobů reprodukce, s mediální iluzí, s podmíněností našeho vnímání obrazu, s romantickým obrazovým přírodním klíší. Cyklus Zprávy z lesa tvořila v prostoru promítaná videa, která byla statickým záznamem fotografie lesa nalepené na obrazovce televize, jejíž programy fotografii prosvětlovaly a dodávaly jí zdánlivou živost, která je živostí jen díky naší nepozornosti a ochoty spoléhat se na jevy spatřené periférním viděním. Cyklus Křik také obsahoval statické záběry esteticky výrazné lesní scenérie. Autořčin hlas, ve křiku speciálně zvoleném pro danou scenérii, měl sílu vytvořit v obrazu třetí rozměr. Nestával se ani tak časoměrným, jako spíš hloubkoměrným. Dokázal vytvořit povědomí o existenci okolí obrazového výřezu lesa a rozbít iluzi fototapety. Hlas zde není lidský, není důkazem lidské přítomnosti, ale je to fyzikální pomůcka pro posunutí hranic viděného obrazu, pomůcka pro lepší popis obrazu. Nicméně už tato situace ukazuje dvojsečnost pohrávání si s lesem. Les vtahuje Kateřinu čím dál víc do sebe, nutí ji, aby opustila svou bezpečnou pozici za hledáčkem kamery nebo fotoaparátu a aby se srovnala s lesem co by entita stejného rodu, přírodnina typu člověk. Závěrečnému videu předcházelo několik pokusů videí, kdy autorka v maskovací pláštěnce se pokouší stát součástí scenérie. Pracuje opět s atraktivností chyby na okraji periférního vnímání. Na těchto videích odhaluje moment přípravy, chvíli před a po akci, lidskou nedokonalost, nemotornost až trapnost jako silný výrazový prostředek, který jí umožní nad lesem zvítězit. Zdánlivá neprofesionálnost, škobrtavost lesní akce autorky coby performerky les znovu posouvá do roviny obrazu. Autorka, přestože je k tomu lesem sváděna, nepředvádí žádné meditativní či ekologické performance v duchu 60. let, nesplývá s lesním prostředím, nesnaží se nám připomenout, že les je naším pravým domovem. Kateřina spouští video a vstupuje v popkulturní verzi maskovacího obleku před kameru. Dělá různé úkony. Některé připomínají kultovní rituály objímání stromů, válení se po zemi, běhání, jiné zase pohyby zvířat, medvědů, šelem, lenochodů. Nicméně jakkoliv je z jejich spontánních pohybů cítit radost a uvolněnost, autorka ve skutečnosti není ta polopřírodní polobutiková postava, pohybující se v záběru. Autorka zůstává jako oko za kamerou, za prostředkem záznamu obrazu. Pro video vybírá velmi krásný záběr z lesní scenérie. Takový, aby v něm bylo obsaženo vše, co si oko žádá: detail v popředí, centrální volná plocha, přehledně řazené a svislicemi kmenů dynamizované jednotlivé hloubkové plány. Podobně jako v předchozích pracích je obraz podobný obrazu krajiny z kalendáře nebo ze školní nástěnné didaktické pomůcky. Hlavní kvality pohybu aktérky před kamerou, jakkoliv je to pohyb místy komický, místy jakoby vedený nějakým záměrem, spočívají v ozřejmování fyzikálních kvalit obrazu lesa. Podobně jako u Křiku hlas dodával třetí rozměr, zde třetí rozměr dodává tělo pohybující se z

jednoho obrazového plánu do druhého. Zdůrazňuje kompozici pohybem na periférii nebo umístěním uřízlé figury zcela do kraje. Pracuje s momenty splývání a kontrastu, s vertikálou a horizontálou. Analytický účel přítomnosti lidského prvku podtrhují texty, které jsou místy literárního původu, místy esencemi vlastních úvah autorky.

Dílo znamená v linii Kateřinina průzkumu obrazu lesa velký krok. Možná až příliš velký pro zachování možnosti sledování kontinuity myšlenek. Oceňuji objev určitého rozměru humoru a křehkosti v práci s lidským tělem, ale nepovažuji tuto novou formu v tomto díle za přiměřeně prozkoumanou a vědomě uchopenou. Práci s vlastním tělem např. mohly předcházet pokusy s těly cizími, řízenými autorkou. Rovněž v práci postrádám čistou, až matematickou jasnost objevů, která je typická pro autorčina starší díla. Závěrečné dílo má rozměry spíš obrazové eseje poněkud neurčitých obrysů.

Otázky autorce práce:

Návrh hodnocení: C

Vypracovala: Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.

Datum: 6.5. 2012

Podpis: